

PODPORNI DOKUMENT STRATEGIJE PAMETNE SPECIALIZACIJE

ANALIZA MEDNARODNEGA SODELOVANJA

V obdobju od leta 2014 do leta 2021 je Slovenija, s ciljem močnejšega pozicioniranja slovenskih inovacijskih deležnikov v regionalnih in globalnih verigah vrednosti (internacionalizacija navzven) in krepitev raziskovalno-razvojnih oddelkov in kompetenc zaposlenih v podjetjih in institucijah znanja ter privabljanja tujih vrhunskih kadrov in visokotehnoloških podjetij (internacionalizacija navznoter), okrepila mednarodno večstransko in dvostransko mednarodnega sodelovanje na strateški, programski in projektni ravni.¹

Večstransko mednarodno sodelovanje

I. Javno-javna partnerstva na področju raziskav in inovacij²³

Slovenija je vključena v 37 aktivnih raziskovalnih in inovacijskih mrež javnih organov (npr. ministrstev, agencij, zavodov, ipd.) oziroma t. i. javno-javnih partnerstev na področju raziskav in inovacij, katerih namen je krepitev raziskovalno-inovacijskega sodelovanja med državami, pogosto preko izvajanja skupnih transnacionalnih razpisov ter približevanje in usklajevanje nacionalnih politik, programov in ukrepov na posameznih raziskovalno-inovacijskih področjih.

a. Pobude za skupno načrtovanje raziskovalnih programov

Slovenija je članica 3 in opazovalka 1 Pobude za skupno načrtovanje raziskovalnih programov (*Joint Programming Initiatives - JPI*), ki delujejo kot prostovoljna partnerstva med državami članicami EU in pridruženimi državami, vzpostavljena z namenom oblikovanja in izvajanja Skupnega strateškega načrta (*Strategic Research Agenda – SRA*), vključno z izvedbo skupnih transnacionalnih razpisov ali vzpostavitve instrumenta ERA-NET Cofund.

b. Pobude po 185. členu Pogodbe o delovanju Evropske Unije

Slovenija je vključena v 4 Pobude po 185. členu Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), v okviru katerih države članice EU in pridružene države oblikujejo in izvajajo večletne raziskovalne programe, ki vključujejo skupne transnacionalne sodelovalne razpise za raziskovalne projekte.⁴

c. Instrument ERA-NET Cofund

Slovenija sodeluje v 25 aktivnih mrežah instrumenta ERA-NET Cofund, ki so namenjene koordinaciji in sodelovanju med regionalnimi in nacionalnimi raziskovalnimi programi držav članic EU in pridruženih držav ter izvedbi skupnih mednarodnih razpisov kot tudi promociji znanstvene odličnosti na posameznem raziskovalnem področju.⁵

¹ Datum zajema podatkov, navedenih v pregledu stanja na področju mednarodnega večstranskega ali dvostranskega sodelovanja je 26. avgust 2021, razen če ni navedeno drugače.

² Slovenija sodeluje v JPI Climate, JPI HDHL, JPI Urban Europe in JPND.

³ Vlada RS. (2021). Poročilo o uresničevanju Resolucije o raziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2011-2020 do leta 2021.

⁴ Slovenija je vključena v naslednje Pobude po 185. členu PDEU: AAL 2, EMPIR, Eurostars 2 in PRIMA.

⁵ Slovenija je vključena v naslednje ERA-NET Cofund mreže: CORE Organic Cofund, DIAL, ENSUF, EN-SUGI, EN-UAC, ERA CoBioTech, ERA PerMed, ERAcoSysMed, ERA-CVD, ERA-MIN2, ERA Net SmartGridPlus, ERA-PLANET, FLAG-ERA II, FLAG-

d. Instrument Evropskega skupnega načrtovanja

Slovenija je vključena v 4 mreže instrumenta Evropskega skupnega načrtovanja (European Joint Programme Cofund – EJP Cofund), ki so osredotočene na usklajevanje nacionalnih raziskovalnih in inovacijskih programov kot tudi podpora mreženju in izvajanju usposabljanj, širjenju dobrih praks na posameznem raziskovalnem oziroma inovacijskem področju.⁶

II. Konzorcij Evropske raziskovalne infrastrukture⁷

Slovenija je članica 11 Konzorcijev evropske raziskovalne infrastrukture (*European Research Infrastructure Consortium – ERIC*), v okviru katerih države članice EU in nekatere druge države vzpostavljajo in uporabljajo raziskovalne infrastrukture z evropskim interesom.⁸

Slovenija je vključena v bsemnajst mednarodnih RI projektov (po abecednem redu): *BBMRI, CERIC, CESSDA, CLARIN, CTA, DARIAH, EATRIS, ELIXIR, EPOS, ESS, Euro-Biomedicine, ILL, LifeWatch, PRACE in SHARE*; Slovenija sodeluje pri izgradnji *BELLE II* v Tsukubi na Japonskem in pri izgradnji *Centra FAIR* v Darmstadtu v Nemčiji; v letu 2017 je Slovenija postala tudi pridružena članica CERN. V skladu z Načrtom razvoja raziskovalne infrastrukture 2011-2020 (NRRRI 2011-2020) je bilo načrtovano, da se bo Slovenija do konca 2020 (torej v obdobju 10 let) vključila še v *EuropeanXFEL* ali *EUROFEL*, v skladu z revizijo NRRRI 2016 pa do leta 2026 še v *BBMRI, E-RIHS, eLTER, ISBE in METROFOOD*.

Dosedanje implementacije prednostnih mednarodnih RI projektov lahko ocenimo kot zelo uspešno, saj se je Slovenija, kljub slabšim finančnim razmeram v vsaj nekaj letih preteklega desetletja, uspešno vključila v večino prednostnih mednarodnih projektov iz NRRRI 2011-2020 in njegove revizije v 2016 ter se v njih uveljavila kot verodostojna in stabilna partnerica. V več primerih, zlasti pri RI projektih, ki zahtevajo večje vložke v nadgradnjo raziskovalne infrastrukture v nacionalnih voziščih, to ne bi bilo mogoče zgolj z integralnimi sredstvi, ampak le z znatnimi sredstvi iz sredstev evropske kohezijske politike (ESRR). Tudi v okviru mednarodnega povezovanja se je sledimo prednostnim področjem pametne specializacije, s čimer krepimo predvsem nacionalna prioriteta področja.

Pripombe dodal [RJ1]: Nadomestni tekst
Vir: neformalni osnutek NRRRI 2030 (feb. 2022)

III. Javno-zasebna partnerstva na področju raziskav in inovacij

Slovenija in slovenski inovacijski deležniki sodelujejo in se povezujejo v različnih javno-zasebnih partnerstvih na področju raziskav in inovacij na evropski ravni oziroma v okviru Evropskega raziskovalnega prostora (ERA), ki vključujejo različne javne organe držav članic EU (npr. ministristva, agencije, zavode, ipd.), industrijske partnerje oziroma združenja in druge partnerje kot tudi EU (tj. Evropsko komisijo); osredotočena so na izvajanje raziskovalnih, tehnološko-razvojnih in demonstracijskih programov kot tudi na mreženje, deljenje znanj in izkušenj na določenem strateško pomembnem področju.

a. Javno-zasebna partnerstva po 187. členu Pogodbe o delovanju EU – Skupne tehnološke pobude

ERA III, ForestValue, GeoERA, Geothermica, Governance, HERA-JRP-PS, JPCOFUND2, M-ERA.NET2, QuantERA, SusAn, T2S, TRANSCAN 2.

⁶ Slovenija sodeluje v EJP CONCERT, EJP SOIL, EUROfusion.

⁷ Vlada RS. (2021). Poročilo o uresničevanju Resolucije o raziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2011-2020 do leta 2021.

⁸ Slovenija je članica naslednjih ERIC: *DARIAH, CLARIN, SHARE, LifeWatch, CESSDA, ESS ERIC, CERIC, EPOS, EATRIS, Euro-Biomedicine in ELIXIR*.

Slovenija oziroma slovenski inovacijski deležniki so vključeni v 4 javno-zasebna partnerstva po 187. členu PDEU oziroma t. i. Skupne tehnološke pobude (*Joint Technology Initiatives – JTI*), ki delujejo kot skupna podjetja, ustanovljenih za izvajanje strateških raziskovanih programov širše industrijske pobude, ki izhaja zlasti iz dela Evropskih tehnoloških platform (ETP).⁹

b. Pogodbena javno-zasebna partnerstva

Slovenija oziroma slovenski inovacijski deležniki sodelujejo v 9 pogodbenih javno-zasebnih partnerstvih (*Contractual public-private partnerships - cPPP*), ki temeljijo na pogodbenem razmerju med Evropsko komisijo in zasebnim sektorjem (tj. evropskimi industrijskimi združenji). Osredotočene kontinuiran dialog med javnim in zasebnim sektorjem na oblikovanje več-letnih kaŕipotov (*roadmaps*), z opredelitvijo raziskovalno-inovacijskih prioritete, z namenom njihove vključitve v programe Obzorja 2020.^{10 11}

c. Evropska partnerstva za inovacije

Slovenija in slovenski inovacijski deležniki sodelujejo v 1 Evropskem partnerstvu za inovacije (*European Innovation Partnership – EIP*), in sicer na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti (*European Innovation Partnership for Agricultural Productivity and Sustainability – EIP-AGRI*). V okviru EIP AGRI se izvajajo projekti sodelovanja, s ciljem razvoja novih oziroma izboljšanih proizvodov, praks, procesov ali tehnologij na področju kmetijstva, ŕivilstva in gozdarstva ter razvoja reŕitev, namenjenih zmanjŕevanju negativnih vplivov kmetijstva, ŕivilstva in gozdarstva na okolje ter zmanjŕevanju ali blaŕitvi oziroma prilagajanju na podnebne razmere.¹²

d. Evropske tehnološke platforme

Slovenija oziroma slovenski deleŕniki sodelujejo v 3 Evropskih tehnoloŕkih platformah (ETP), ki zdruŕujejo različne javne organe in inovacijske deleŕnike pod vodstvom industrijskih partnerjev in predstavljajo forum za izmenjavo znanj in izkuŕenj ter opredeljevanje srednjeročnih in dolgoročnih raziskovalnih in tehnoloŕkih ciljev in načrtov za njihovo doseganje.^{13 14}

e. Ostala javno-zasebna partnerstva

Slovenija in/oziroma slovenski deleŕniki so vključeni tudi v nekatera druga javno-zasebna partnerstva, na primer v dolgoročna projekta FET *Flagship Human Brain Project* in FET *Flagship Graphene and related materials*, ki se izvajata v okviru mreŕe The Flagship ERA-NET - FLAG ERA II in v Skupnostih znanja in inovacij (*Knowledge and Innovation Communities - KIC*), ki so podrobneje predstavljene pod točko VII.¹⁵

⁹ Slovenija oziroma slovenski inovacijski deleŕniki sodelujejo v naslednjih JTI: **Potrebna je dopolnitev podatkov s strani MIZŠ in/ali MGRTI**.

¹⁰ Slovenija oziroma slovenski inovacijski deleŕniki sodelujejo v naslednjih cPPP: Factories of the Future PPP, The Energy-Efficient Buildings PPP, European Green Vehicles Initiative PPP, Sustainable Process Industry PPP, Photonics PPP, Robotics PPP, High Performance Computing PPP, The 5G Infrastructure PPP in Cybersecurity PPP.

¹¹ European Commission. (2021). Horizon 2020. Contractual public-private partnerships. Dostopno prek <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/contractual-public-private-partnerships>.

¹² European Commission. (2021). European Innovation Partnerships (EIPs)? Dostopno prek https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/strategy/past-research-and-innovation-policy-goals/open-innovation-resources/european-innovation-partnerships-eips_en

¹³ Slovenija oziroma slovenski inovacijski deleŕniki so vključeni v naslednje ETP: ETP for Sustainable Chemistry, The European Construction Technology Platform in ETP on Industrial Safety.

¹⁴ European Commission. (2021). European Technology Platforms. Dostopno prek https://ec.europa.eu/research/bioeconomy/innovation/etps/index_en.htm

¹⁵ Vlada RS. (2021). Poročilo o uresničevanju Resolucije o raziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2011-2020 do leta 2021.

IV. Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo in Skupnosti znanja in inovacij

V zadnjih letih se je okrepilo tudi sodelovanje Slovenije in slovenskih inovacijskih deležnikov z Evropskim inštitutom za inovacije in tehnologije (*European Institute for Innovation and Technology* – EIT), ki povezuje evropske in nekatere druge države in regije v dinamična medregionalna partnerstva oziroma Skupnosti znanja in inovacij na osmih področjih, in sicer na področju podnebja (EIT Climate KIC), digitalnih tehnologij (EIT Digital), inovativne energije (EIT InnoEnergy), zdravja (EIT Health), surovin (EIT Raw Materials), hrane (EIT Food), proizvodnje (EIT Manufacturing) in urbane mobilnosti (EIT Urban Mobility). Leta 2018 je Slovenija sklenila Memorandum o sodelovanju z EIT Climate KIC in EIT Raw Materials, na podlagi katerega je v sodelovanju z obema skupnostima in JRC do sredine leta 2020 pripravila Celovit strateški projekt razogljičenja Slovenije preko prehoda v krožno gospodarstvo. Z izvajanjem projekta, ki se bo pričelo predvidoma konec 2021, bo Slovenija okrepila in sistemsko povezala različna prizadevanja, pobude in ukrepe (na primer na področju podjetništva, regionalnega in lokalnega razvoja, itd.), ki se v Sloveniji na področju prehoda v nizkoogljično krožno gospodarstvo že izvajajo; obenem pa bo preizkusila nove, inovativne *policy* pristope in rešitve na tem področju. V Sloveniji pa prav tako deluje 8 EIT KIC regionalnih inovacijska stičišč oziroma t. i. *hub*-ov, ki slovenskim deležnikom ponujajo različne storitve na področju inovacij in podjetništva: izobraževalne tečaje (s tehničnimi kot tudi podjetniškimi znanji in spretnostmi), prilagojene dejavnosti za ustvarjanje podjetij in pospeševanje njihovih storitev ter pomoč pri oblikovanju raziskovalnih projektov.¹⁶¹⁷

V. Tematske platforme pametne specializacije

Slovenija je v letu 2017 podpisala Memorandum o sodelovanju s Skupnim raziskovalnim središčem (*Joint Research Centre* – JRC) Evropske komisije, ki predstavlja podlago za sistemsko, poglobljeno sodelovanje slovenskega inovacijskega ekosistema z Evropsko komisijo kot tudi z drugimi regijami in državami članicami EU, predvsem v okviru tematskih platform strategij pametne specializacije (S3) na področjih industrijske modernizacije, energije in agroživilskega sektorja. V tematskih platformah S3 sodeluje 35 različnih tematskih partnerstev, v okviru katerih sodelujejo različne regije in države članice EU in njihovi inovacijski deležniki, in sicer s ciljem oblikovanja in komercializacije skupnih, medregionalnih prebojnih inovacijskih projektov in souporabe raziskovalno-razvojne infrastrukture ter skupnih naložb. Slovenija je bila preko različnih slovenskih inovacijskih deležnikov do sredine leta 2020 vključena v 18 izmed 35 tematskih partnerstev S3 tematskih platform, v 4 partnerstvih pa je prevzela (so)vodilno vlogo.^{18 19}

VI. Vanguard iniciativa

¹⁶ V Sloveniji delujejo EIT Climate KIC Hub Slovenia, EIT Digital Hub Slovenia, EIT InnoEnergy Hub Slovenia, EIT Health Hub Slovenia, EIT Raw Materials Hub Slovenia, EIT Food Hub Slovenia, EIT Manufacturing Hub in EIT Urban Mobility Hub.

¹⁷ European Institute of Innovation and Technology. (2021). Knowledge and Innovation Communities. Dostopno prek <https://eit.europa.eu/our-communities/eit-innovation-communities>

¹⁸ Tematska partnerstva, v katerih sodeluje Slovenija oziroma slovenski inovacijski deležniki so sledeča: *Cybersecurity, Medical Technologies, Personalised Medicine, Water Smart Territories, Social Economy, Bioenergy, Smart Grids, Solar Energy, Sustainable Buildings, High Tech Farming, Smart Sensors Systems 4 Agrifood, Bioeconomy – Innovative use of non-food biomass, Efficient and Sustainable Manufacturing (ESM) in High Performance Production Through 3D Printing* – zadnja 3 tematska partnerstva se odvijajo v okviru Vanguard iniciative. V tematskih partnerstvih *Advanced Materials for Batteries, Artificial Intelligence and Human Machine Interface, SME integration into Industry 4.0 in Digitalization and Safety for Tourism* pa Slovenija poseduje vodilno vlogo.

¹⁹ European Commission. (2021). Thematic Platforms. Dostopno prek <https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/s3-thematic-platforms>

Leta 2017 je Slovenija s podpisom Milanske deklaracije postala polnopravna članica Vanguard Iniciative, ki predstavlja mednarodno platformo za medregionalno sodelovanje, v okviru katere deležniki iz 35 najnaprednejših evropskih regij, usmerjenih v napredne industrije in industrijsko modernizacijo, na podlagi sinergij in komplementarnosti med njihovimi strategijami pametne specializacije sooblikujejo in soinvestirajo v demo in pilotne projekte. Sodelovanje Slovenije v Vanguard Iniciativi na strateški ravni in vključevanje slovenskih deležnikov v pilotne in demo projekte Vanguard iniciative koordinirajo MGRT, MIZŠ in SVRK, slovenski deležniki pa so bili do sredine leta 2021 sodelovali v 5 izmed 7 pilotnih projektov.^{20 21}

VII. Okvirni program EU za raziskave in inovacije Obzorje 2020

Slovenija v okvirnih programih EU za raziskave in inovacije uradno sodeluje od leta 1999. V zadnjem okvirnem programu EU za raziskave in inovacije Obzorje 2020 je bilo v primerjavi z 7. okvirnim programom EU za raziskave in inovacije povprečno (7. OP) letno število slovenskih prijav projektov višje za približno 100 %, in sicer se je s povprečno 745 prijav na leto v 7. OP povečalo na 1.489 prijav na leto v Obzorju 2020. Večje število prijav je vplivalo na povečanje sredstev, pridobljenih v Obzorju 2020 (tj. na 375 milijonov evrov v primerjavi z 171 milijoni evrov v 7. OP oziroma v povprečju 53 milijonov evrov na leto v primerjavi z 24 milijoni v 7. OP) kot tudi na večje število odobrenih projektov (tj. na 999) in večje število sodelovanj slovenskih izvajalcev (tj. 1452 sodelovanj v primerjavi z 941 v 7. OP)²². Vendar pa se je delež odobrenih prijav med vsemi prijavami slovenskih organizacij zmanjšal za 3,9 odstotne točke (tj. iz 15,7 % v 7. OP na 11,8 % v Obzorju 2020) – Slovenija se tako po deležu odobrenih prijav med vsemi prijavami uvršča nekoliko pod povprečje EU. V odobrenih projektih programa Obzorje 2020 v največji meri sodelujejo organizacije iz Osrednjeslovenske NUTS3 regije.²³ Slovenski deležniki so v projektih Obzorja 2020 osredotočeni na predvsem naslednja tematska področja: varna, čista in učinkovita energija (202 sodelovanj oziroma 56,3 milijonov evrov odobrenih sredstev), informacijsko-komunikacijske tehnologije – IKT (167 sodelovanj oz. 38,8 milijonov evrov odobrenih sredstev), varnost preskrbe s hrano, trajnostno kmetijstvo in gozdarstva in raziskave celinskih voda in morja (106 sodelovanj oziroma 22,5 milijonov evrov odobrenih sredstev), zdravje, demografske spremembe in blaginja (88 sodelovanj oz. 22,5 milijonov evrov odobrenih sredstev), pameten, zelen in integriran transport (105 sodelovanj oz. 29 milijonov evrov odobrenih sredstev) in podnebni ukrepi, okolje, učinkovitost virov in surovine (102 sodelovanj oziroma 26 milijonov evrov odobrenih sredstev). Slovenija v programu Obzorje 2020 v največji meri sodeluje s Italijo (2860 povezav), Španijo (2834 povezav), Nemčijo (2585 povezav), Francijo (2245 povezav) in Veliko Britanijo (1607 povezav).²⁴

V obdobju 2014-2020 v Sloveniji deluje nacionalna mreža kontaktnih oseb za izvajanje programa Obzorje 2020, ki splošno in zainteresirano javnost obvešča o programu Obzorje 2030 in (potencialnim) prijaviteljem nudi pomoč in svetovanje glede prijave na razpise, projektne vodnje, ipd.

²⁰ Pilotni projekti Vanguard initiative, v katerih so do sredine leta 2020 sodelovali slovenski deležniki so sledeči: *Bioeconomy – Innovative use of non-food biomass, Efficient and Sustainable Manufacturing (ESM), High Performance Production Through 3D Printing, Artificial Intelligence in Smart Health*.

²¹ Vanguard Initiative. (2021). Our Pilot Projects. Dostopno prek <https://www.s3vanguardinitiative.eu/pilots/our-pilots>

²² Šteta so vsa sodelovanja organizacij, tako da je ista organizacija šteta večkrat.

²³ Porazdelitev organizacij, vključenih v odobrene projekte programa Obzorje 2020 je sledeča: Osrednjeslovenska 74,3%, Podravska 7,1%, Goriška 3,9%, Savinjska 3,8%, Obalno-kraška 3,5%, Gorenjska 2,3%, Pomurska 1,9%, Jugozahodna Slovenija 1,2%, Posavska 1,1%, Primorsko-notranjska 0,6%, Zasavska 0,3%, Koroška 0,3%, n. a. 0,2%.

²⁴ European Commission. (2021). Funding and Tenders Portal – Country Profiles. <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/horizon-dashboard>.

VIII. Evropsko teritorialno sodelovanje – Transnacionalno in medregionalno sodelovanje

a. Makroregionalne strategije in transnacionalno sodelovanje

Slovenija in slovenski inovacijski deležniki v okviru transnacionalnega sodelovanja v EU sodelujejo na strateški ravni (tj. na ravni makroregionalnih strategij) in se povezujejo v transnacionalne projekte v okviru transnacionalnih programov ter preko tega razvijajo in izvajajo skupne rešitve za skupne probleme in izzive na posameznih tematskih področjih, med drugim na področju transnacionalnih inovacijskih sistemov.

Slovenija sodeluje v 3 makroregionalnih strategijah: v Strategiji EU za Podonavsko regijo (EUSDR), Strategiji EU za Jadransko-jonsko regijo (EUSAIR) in Strategiji EU za Alpsko regijo (EUSALP), ki kot nove oblike teritorialnega sodelovanja obravnavajo makro regionalne izzive. Makroregionalne strategije vključujejo širok spekter akterjev na različnih ravneh (mednarodna, nacionalna, regionalna, lokalna), sektorjev (javni, zasebni, civilna družba) in strokovnih področij ter tako zagotavljajo platformo za dosledno večdržavno in večsektorsko in večnivojsko upravljanje in sodelovanje pri naslavljanju skupnih izzivov na posameznih tematskih področjih. Slovenija se v EUSDR, EUSAIR in EUSALP aktivno vključuje s skupnim načrtovanjem v okviru akcijskih skupin, ki vključuje umeščanje skupnih makroregionalnih vsebin v programske dokumente evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2022 in S3 ter skupnimi projekti na ravni javnih organov in na ravni deležnikov na podlagi obstoječih mehanizmov financiranja teritorialnega transnacionalnega sodelovanja.^{25 26}

V programskem obdobju 2014–2020 je Slovenija vključena v 5 transnacionalnih programov EU, in sicer na Območju Alp, Srednje Evrope, Mediterana, Podonavja in Jadransko-jonske regije. Slovenski javni organi (tj. ministrstva, agencije, itd.) in drugi inovacijski deležniki (tj. podjetja, institucije znanja, nevladne organizacije, itd.) sodelujejo v 63 projektih programa Interreg VB Območje Alp (od tega v 22 projektih na tematskem cilju 1 – TC1)²⁷, 101 projektih programa Interreg VB Sredja Evropa (od tega v 36 projektih na TC1), 53 projektih programa Interreg VB Mediteran (od tega v 18 projektih na TC1), 96 projektih programa Interreg Podonavje (od tega v 31 projektih na TC1) in 53 projektih programa Interreg VB Jadransko-jonski program (od tega v 13 projektih na TC1).²⁸

b. Medregionalno sodelovanje

Slovenija v programskem obdobju 2014–2020 sodeluje v 4 medregionalnih programih EU, ki so osredotočeni na krepitev institucionalne zmogljivosti javnih organov in deležnikov in učinkovitosti kohezijske politike s spodbujanjem izmenjave znanj in izkušenj med regijami. Slovenski javni organi in drugi inovacijski deležniki sodelujejo v 58 projektih programa Interreg Evrope (od tega v 13 projektih na TC1), 5 projektih programa ESPON 2020 in 5 projektih programa URBACT III in v programu INTERACT.²⁹

²⁵ Slovenija je prevzela vodilno vlogo pri usklajevanju stališč med sodelujočimi državami in regijami na naslednjih tematskih področjih: mednarodnih prometnih tokov in njihovega razvoja v Podonavju, institucionalne krepitve in sodelovanja, predvsem z državami Zahodnega Balkana, zagotavljanja kakovosti okolja in izkoriščanju potenciala morja z zaledjem v Jadransko-jonski regiji, ekološke povezanosti alpskega prostora ter podpore in usmerjanja izvajanja EUSAIR.

²⁶ Vlada RS. (2020). Informacije o stanju izvajanja makroregionalnih strategij EU v obdobju od aprila 2019 do konca aprila 2020.

²⁷ Tematski cilj 1 (TC1) je osredotočen na krepitev raziskav, tehnološkega razvoja in inovacij.

²⁸ Keep.EU. (2021). Projects and documents. Dostopno prek <https://keep.eu/projects/>

²⁹ Keep.EU. (2021). Projects and documents. Dostopno prek <https://keep.eu/projects/>

Dvostransko mednarodno sodelovanje

IX. Evropsko teritorialno sodelovanje – Čezmejno sodelovanje

V programskem obdobju 2014-2020 v Sloveniji poteka že peta generacija izvajanja čezmejnih programov oziroma projektov – Slovenija sodeluje v 4 programih čezmejnega sodelovanja, tj. v programu Interreg V-A Italija-Slovenija, programu Interreg V-A Slovenija-Avstrija, programu Interreg V-A Slovenija-Hrvaška in programu Interreg V-A Slovenija-Madžarska, pri čemer pri zadnjih treh programih opravlja vlogo organa upravljanja. Slovenski javni organi in inovacijski deležniki sodelujejo v 55 projektih programa Interreg V-A Italija-Slovenija (od tega v 16 na TC1), 52 projektih programa Interreg V-A Slovenija-Avstrija (od tega v 21 na TC1), 38 projektih programa Interreg V-A Slovenija-Hrvaška in 24 projektih programa Interreg V-A Slovenija-Madžarska.^{30 31}

X. Bilateralno znanstveno in tehnološko sodelovanje

Slovenija ima sklenjenih 38 sporazumov o bilateralnem znanstvenem in tehnološkem sodelovanju, ki opredeljujejo vrsto in načine sodelovanja med Slovenijo in drugo državo. Od 38 sporazumov je 11 neaktivnih, 8 trenutno neaktivnih in 17 aktivnih, tj. takšnih na podlagi katerih se v letih 2020 in 2021 izvajajo (skupni ali enostranski razpisi) za sofinanciranje znanstveno-raziskovalnega sodelovanja. Slovenija ima s 23 državami sklenjen splošni sporazum o sodelovanju, brez posebnega sporazuma o znanstvenem in tehnološkem sodelovanju, ki pa navkljub temu predstavljajo pravno podlago za so-finciranje znanstveno-raziskovalnega sodelovanja; od teh je 19 neaktivnih in 4 trenutno neaktivnih. Slovenija v letu 2020 in 2021 izvaja skupne ali enostranske razpise za sofinanciranje znanstveno-raziskovalnega sodelovanja z 19 državami.³² Za sofinanciranje bilateralnega znanstveno-raziskovalnega sodelovanja je bilo v letu 2019 namenjenih 3,8 milijona evrov, kar je 1,5-krat več kot v letu 2011. V obdobju 2014–2019 se je povečal delež sredstev, ki se namenjajo za financiranje raziskovalnih projektov v primerjavi z deležem sredstev, ki se namenjajo pretežno za mobilnost slovenskih raziskovalk in raziskovalcev ter gostovanj tujih raziskovalcev v Sloveniji.³³

XI. Gospodarska diplomacija, gospodarske delegacije, dnevi dobaviteljev, B2B dogodki in mednarodni sejmi

Mreženje slovenskih inovacijski deležnikov z uveljavljenimi inovacijskimi deležniki iz držav EU in drugih držav je bilo v obdobju 2014–2020 podprto tudi preko pomoči mreže 21 ekonomskih svetovalcev v tujini in meddržavnih komisij za gospodarsko sodelovanje ter organizacije gospodarskih delegacij, t. i. dnevov dobaviteljev, *business-to-business* (B2B) dogodkov (npr. udeležbe na mednarodnih B2B platform) in skupinske in individualne udeležbe na mednarodnih sejmih; cilj tovrstnih aktivnosti je pridobivanje novih poslovnih kontaktov, povečanje prepoznavnosti, pridobivanje poslov ter izkušenj pri poslovanju s tujimi državami.

³⁰ Programa Interreg V-A Slovenija-Hrvaška in Interreg V-A Slovenija-Madžarska nista osredotočena na TC 1.

³¹ Keep.EU. (2021). Projects and documents. Dostopno prek <https://keep.eu/projects/>

³² Slovenija v letu 2020 in 2021 izvaja skupne ali enostranske razpise za sofinanciranje znanstveno-raziskovalnega sodelovanja z Avstrijo, Bosno in Hercegovino, Črno goro, Dansko, Estonijo, Finsko, Francijo, Hrvaško, Indijo, Japonsko, Kitajsko, Latvijo, Litvo, Madžarsko, Nemčijo, Norveško, Srbijo, Turčijo in ZDA.

³³ Vlada RS. (2021). Poročilo o uresničevanju Resolucije o raziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2011-2020 do leta 2021.

XII. Tuje neposredne naložbe

OSNUTEK

